

I.A Demokratikus Koalíció, az Együtt 2014 Választói Mozgalom, a Magyar Szocialista Párt, a Magyarországi Szociáldemokrata Párt, a Szabad Emberek Magyarországért (SZEMA) - Liberális Párt és a Szövetségben, Együtt Magyarországért Párt képviselői - a Centrum Párt, a Híd a Demokráciáért Egyesület, a Nők Lázadása és a Szabadelvű Polgári Egyesület képviselőinek részvételével - a mai napon a független intézmények (ezen belül az alkotmány- és alapjogi védelem, valamint az igazságszolgáltatás) kérdéseivel folytatták az alkotmányosság helyreállításának lépéseiről szóló tárgyalásaikat.

II.A tárgyaló felek a jogállami intézmények függetlenségének helyreállításával összefüggésben egyetértettek abban, hogy a hatályos alkotmányos szerkezet azonnali korrekciójára a következők szerint kerüljön sor:

A demokratikus ellenzéki pártok nem tűzhetnek ki más célt maguk elé, mint azt, hogy mind az alkotmány- és alapjogi védelem, mind pedig az igazságszolgáltatás területén a legszélesebb társadalmi, politikai és szakmai egyeztetést követően visszaállítsák az alkotmányos értékeket tiszteletben tartó, azoknak minden tekintetben megfelelő garanciarendszert.

Az Alkotmánybíróság hatáskörét ismét teljessé kell tenni: nem elfogadható, hogy költségvetési kérdésekben az alkotmányosság szempontjai ne érvényesüljenek. A testület személyi összetételében – a jogállami elvek legteljesebb tiszteletben tartása mellett – olyan változásokat kell elérni, hogy levitézlett pártkatonák helyett autonóm, különböző világnézetű és jogfelfogású, komoly szakmai múlttal rendelkező, közmegebecsülésnek örvendő tekintélyes emberek ítéljék meg a jogszabályok alkotmányosságát.

Olyan új jelölési rendszert kell kialakítani, amely biztosítja a szakmai szervezetek bevonását.

A megválasztást kizáró ok kell, hogy legyen, ha valaki a megválasztását megelőző négy éven belül kormánytag, állami vezető, országgyűlési képviselő, vagy párt vezető tisztségviselője volt.

Semmilyen elfogadható érv nem szól amellett, hogy az Alkotmánybíróság elnökét az Országgyűlés válassza meg. Annak érdekében, hogy az Alkotmánybíróság működésére - a korábbihoz képest - megnövekedett hatáskörrel bíró elnököt e minőségében még indirekt formában se fűzze felelősségi viszony az őt megválasztó Országgyűléshez, a szabályozást úgy kell megváltoztatni, hogy az elnökét – meghatározott időre – maga az Alkotmánybíróság válassza meg, saját tagjai közül.

Az eljárás kezdeményezői körét ki kell bővíteni, úgy, hogy ne csupán az országgyűlési képviselők egynegyede, hanem bárki kezdeményezhessen utólagos normakontrollt.

Az igazságszolgáltatás függetlenségének elve a jogállami működés egyik sarokköve. A szabályozás egészének biztosítania kell az igazságszolgáltatás más hatalmi ágaktól való függetlenségét, az ítélkezési tevékenység külső befolyástól mentességét.

Az ügyek ad hoc, valódi normatív szabályokat nélkülöző áthelyezésének lehetőségét meg kell szüntetni.

Az Országos Bírósági Hivatal megszűnik.

A bíróságok független hatalmi ágat képeznek, így nemcsak maguknak a bírácoknak, hanem a bírósági szervezetrendszernek a függetlensége is alkotmányos követelmény. Ennek megfelelően a bírác és bírósági vezetők kinevezésében teljes bírói önigazgatásra van szükség. Az egyéb bírósági ügyekben törvényi szinten kell olyan szabályozást alkotni, amely a függetlenségre és a hatékony működés szempontjaira egyaránt tekintettel van. Alapveti szinten rögzítjük, hogy olyan jogszabályi környezet kialakítására van szükség, amelyben a bírói függetlenséget érintő döntéseket bírói önkormányzati szerv egyetértése nélkül nem lehet meghozni.

A szolgálati viszony felső életkori határát az eddig történelmileg kialakult 70 éves korban rögzítjük. A „kényszernyugdíjazott” bírák szolgálati viszonyának megszüntetésével okozott sérelmeket mindenekelőtt olyan – az átmeneti idő elteltét segítő – szabályozással kell orvosolni, ami lehetővé teszi e bírák jogviszonyának helyreállítását.

A tárgyaló felek az ügyészi szervezet pozíciójának megváltoztatását tartják indokoltnak.

Az ügyészség büntető ügyekben nyomoz és nyomoztat, valamint vádat képvisel.

Az ügyészség jelenleg burkolt módon politikai irányítottság alatt áll. Ezért, valamint megváltozott hatáskörei, továbbá az átláthatóság és számon kérhetőség megteremtése érdekében a legfőbb ügyész tevékenysége felett az igazságügyért felelős miniszter felügyeletet gyakorol.

Megszűnik az ügyészi szolgálati viszony felső korhatárának az Alaptörvényben való rögzítése. Az ügyészi szolgálati viszony felső korhatára a közszolgálati tisztviselők szolgálati viszonyához igazodik.

Az emberi méltóság kiemelkedő alkotmányjogi védelmének kiinduló pontja az alapvető jogok elismerése és biztosítása. Az alapjogvédelmi tevékenység nem szűkíthető le alapvető jogok biztosának tevékenységére.

Ugyanakkor nem beszélhetünk alkotmányos alapjogokról érvényesülésüket biztosító garanciarendszer nélkül. Ahhoz, hogy a kisebbségek jogait, a jövő nemzedékek jogait, a közérdekű adatok nyilvánosságához való jogot és a személyes adatok védelméhez való jogot valóban létező alapjognak tekinthessük, szükség van ezek érvényesülése felett őrködő intézményekre, és ezen jogok érvényesítését szolgáló mechanizmusokra. Helyre kell állítani a kisebbségi jogok biztosának és a jövő nemzedékek biztosának korábbi függetlenségét és hatásköreit, a személyes adatok védelmét és az információszabadság érvényesülését ismét országgyűlési biztosnak kell ellenőriznie.

Meg kell szüntetni azt a rendszert, hogy ha az Országgyűlés nem tud új személyt választani a lejárt mandátumú tisztségviselő helyett, az utóbbi mandátuma meghosszabbodik.

Törvényi garanciákat kell teremteni a független intézmények költségvetési finanszírozásának kérdésében. A mindenkori hatalom ne „éheztesse ki” ezeket az intézményeket.

III. Az egyeztetéseket a tárgyaló felek a következő héten a Nemzeti Adatvédelmi Hatóság, a Médiahatóság, az Állami Számvevőszék, a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete, a Magyar Nemzeti Bank, az Egyenlő Bánásmód Hatóság, a Költségvetési Tanács és a Nemzeti Választási Bizottság szabályozásával folytatják.

Budapest, 2013. január 23.